

“Siyasal yaşam ve devlet işleri, tümüyle ya da bir bölümüyle, dine ve din kurallarına dayandırılmaz. Dini inanç bireysel bir tercihtir; her yurttaş herhangi bir dine inanmakta ya da hiçbir dine inanmamakta, bunları açıklayıp açıklamamakta özgürdür.”

Toplumcu Anayasa, Temel Hükümler, Madde 3

(AKP'nin gündeme getirdiği yeni anayasa tartışmalarına dönük olarak TKP'nin 2007 yılında hazırlayıp kamuoyu ile paylaştığı anayasa metni)

Afganistan'da da Türkiye'de de LAİKLİK YOKSA GERİCİLİK VAR!

1978 yılında Afganistan Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde üniversite öğrencisi kadınlar

Herkes aynı soruyu soruyor bugünlerde: “Türkiye, Afganistan olur mu?”

Haklı bir endişe ile de soruluyor bu soru. Sorunun kendisinde, laikliğin ne kadar önemli olduğu vurgusu var. Emperyalist eğilimlerin bir parçası olarak sürdürülen dış politikanın, doğrudan ülkemiz üzerindeki etkilerinin sorgulanması var.

Öte yandan, bu soru gericiliğin ılımlısı ile radikali arasında bir fark olduğunu varsayıyor. Çember sakal-

lı yobazlar ile badem bıyıklılar arasında bir fark kabul ediyor. Bunu da fiziksel görünüşü, o çağ dışı görüntüleri daha çok göz önüne çıkararak yapıyor. Bu örtülü yaklaşım, AKP temsilcilerinin serbestçe konuşmasına olanak sağlıyor: Taliban'ı olumladıkları anlamına gelmediği vurgusu ile birlikte Taliban'ın açıklamalarının olumlu karşılanabileceği söyleniyor. Yani açıkça Taliban'ın ehlileştirilebileceğine dair beklenti oluşturuluyor. Oysa unutulmamalı ki bugün Afganistan ve Türkiye'de siyasi iktidarı temsil edenler arasında çıkış kaynakları ve savdukları ideoloji açısından da sıkı bağlar var.

Zihniyet de onay mercii de, döneme uyum özellikleri de benzer

2016 yılında, Erdoğan, “Kendinizi laik, İslamcı, muhafazakâr... Nasıl tanımlarsınız?” sorusuna “Ben her şeyden önce Müslümanım.” diye yanıt veriyordu. Şimdi, Taliban Sözcüsü Zabihullah Mücahid: “Bizim kadınlarımız Müslümandır. Onlar da şeriat çerçevesinde yaşamaktan mutlu olacaklardır.” diyor.

2002 yılında Erdoğan, seçimlerin hemen öncesinde yaptığı ABD ziyaretinde, ABD ve ABD'nin bölge politikaları ile uyumlu çalışacaklarının garantisini veriyordu. Şimdi, Taliban örgütünün kurucularından olan, ABD baskısı ile tutuklanan ve ardından yine ABD aracılığı ile serbest bırakılan Molla Abdulgani Baradar da Taliban ve ABD arasında Katar'da yapılan görüşmelerin başına geçiyor, ABD'nin askerlerini çekmesi sonrasındaki koşullara dair garanti veriyor. Taliban sözcüsü Suheyl Şahin de ABD ile ilişkiler için, “Afganistan'ın yeniden inşasına ne kadar katılıp Afgan halkına ne kadar yardım ederlerse ilişkimiz o kadar gelişecek ve güçlenecek. Gelecekte onlarla iyi ilişkiler istiyoruz.” diyor.

2003 yılında Erdoğan, “Millî Görüş gömleğini çıkardık. Geçmiş unutulmuş, yeni bir partiyiz.” diyordu. Şimdi de Afganistan'da iktidarı ele geçiren Taliban sözcüleri, “... şimdiki halimizle 20 yıl öncesi arasında büyük bir fark var. Atacağımız adımlar arasında bir fark var. Bir evrim süreci oldu.” diyor.

2003 yılında Erdoğan, “Modern bir İslam devleti olarak Türkiye, medeniyetlerin uyumuna örnek olabilir.” diyordu. Şimdi, Taliban sözcüsü Suheyl Şahin, Afganistan'da katılımcı bir İslami hükümet kuracaklarını belirtiyor.

Gericiliğin önü bir kez açılınca

Türkiye'de kız çocuklarının okullaşma oranındaki azalmayı, Afganistan'da da kız çocuklarının okula gidip gidemeyeceğini konuşuyoruz. Her iki ülkede de karma eğitimin sınırlandırılmasını konuşuyoruz. Türkiye'de de Afganistan'da da sokak ortasında katledilen kadınları konuşuyoruz. Birinde cinayetin nedeni namus oluyor, diğerinde burka giyilmemesi. Ama ikisinde de kadının örtünmesi, namus ile eşleştiriliyor. Her iki ülkede de kadınların, iş yaşamına katılımı önündeki engelleri konuşuyoruz. Çünkü her iki ülkede de gericilik iktidarda. Ve gericiliğin önü bir kez açılınca, önüne sınır koymak mümkün olmuyor.

Cübbesi ile açıklamalarda bulunan Diyanet İşleri Başkanı ile Kabil'de iktidarı ele geçirdiklerini söyle-

yen Taliban sözcüleri arasındaki farkı ne belirliyor? Sadece şeklen değil, zihnen de...

Sürekli olarak cuma namazı sonrasında açıklamalarda bulunan bir cumhurbaşkanı yok mu ülkemizde? İmamlara nikah kıyma yetkisi verilmedi mi ülkemizde? 9 yaşındaki bir kız çocuğunun evlenmesini tartışmaya açmaya çalışanlar yok mu ülkemizde?

Varsa, “Türkiye, Afganistan mı olacak?” sorusunun eksik bir yanı olduğu açık olmalı.

Laiklik yoksa gericilik hâkim demektir

Türkiye, bir yanı ile çoktan Afganistan olmuştur. İki ülke arasında bir fark varsa, o fark, laikliğin toplum tarafından sahiplenilmesinde aranmalıdır. Afganistan'da yobazlar, komünizmle mücadelede ABD'nin desteğini alarak olanca acımasızlık ve gericilikleri ile Afganistan toplumunun laik duyarlılıklarını baskılamayı başardılar. Oysa bugün ülkemizde AKP, yirmi yıla yaklaşan iktidarında, Türkiye halkının laik duyarlılıklarını tamamen silemedi. Hem de ana muhalefet partisi liderinin “Bugün için laiklik tehlikededir diyemem.” desteğine rağmen. Başka bir deyişle, Türkiye, gericilerin büyük ittifakına rağmen Afganistan olmamışsa, bu Türkiye'de halkın laik duyarlılığını yok edememesindedir.

Türkiye artık maalesef fiilen laik bir ülke değildir. Ama halk laik bir toplumsal yaşamı savunmaya devam etmektedir. Bu nedenle, ülkemizde iktidarın reddettiği, toplumun sahip çıktığı laiklik, yeniden hak ettiği önemi kazanmalıdır.

Laiklik yoksa gericilik vardır. Gericiliğin ise azı ile çoğu arasında bir sınır olduğu tamamen yalandır. Laiklik için ise Türkiye bu gerici düzenden kurtulmalıdır. Ve muhakkak kurtulacaktır.

İşte o gün sorulması gereken soru; Türkiye'nin Afganistan olup olmayacağı değil, Afganistan'ın Türkiye olup olmayacağıdır.

GELENEK'İN YENİ SAYISI ÇIKTI

Küba'dan felaket haberi bekleyenler umutlanmasın!
Ekin Sönmez

İnsan haklarının jeosemiyotiği,
Fernando Buen Abad Dominguez
Emperyalist hiyerarşi, işbölümü ve rekabetin güncel durumuna dair kimi notlar
Nevzat Evrim Önal

Söyleşi | Alper Birdal'la
Hegemonya Bunalımı ve Çin kitabı üzerine
sol

Türkiye'nin yayımlanmakta olan en eski Marksist dergisi Gelenek'in 157. sayısı "Sermaye, Devlet ve Müsilaj" başlığıyla çıktı. Dergiyi TKP'nin semt evlerinden, NHKM Kitabevlerinden ve yazilama.com adresinden temin edebilirsiniz.

GELENEK

DOSYA | SERMAYE, DEVLET VE MÜSİLAJ | AĞUSTOS 2021

SINCAN İŞÇİ EVİ MÜLTECİ MESELESİNİ KONUŞMAK İÇİN TOPLANDI

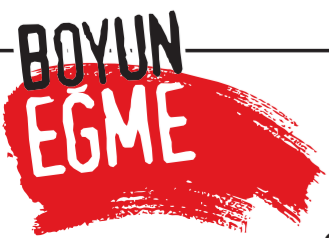
Ankara Sincan İşçi Evi, geçtiğimiz günlerde yaptığı memleket sohbetlerinde göçmen meselesini, orman yangınlarını, seli ve faşist saldırıları tartıştı. Buluşmada bu karanlıktan ancak örgütlenerek çıkılabileceği vurgulandı.

GÜNÜN SÖZKARASI

AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell : "Taliban savaşı kazandı. Gerekli olduğu kadar kısa sürede,

potansiyel bir göç felaketini ve insani krizi önlemek adına onlarla konuşmamız gerekiyor. Bu diyalog aynı zamanda Afganistan'daki yabancı terörist varlığının geri dönüşü önlemenin araçlarına da odaklanmalı."

BOYUN EĞME
GÜNLÜK SİYASİ BÜLTEN
İmtiyaz Sahibi:

Gelenek Basım Yayımları ve Ticaret Ltd. Şti

Sorumlu Müdür: Mesut Gülççek
Tasarım: Uğur Güç
ISSN: 2564-7385

Adres: Osmanağa Mh.
Osmançık Sk. No:9/16
Kadıköy - İstanbul

İletişim ve dijital abonelik için
boyunegme@tkp.org.tr
adresinden ulaşabilirsiniz.